

27 420

**Oprichting Stichting Maror-gelden Overheid,
Stichting Joods Humanitair Fonds, Stichting
Rechtsherstel Sinti en Roma**

Nr. 1

**BRIEF VAN DE MINISTERS VAN FINANCIËN EN VAN
VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT**

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der
Staten-Generaal

Den Haag, 21 september 2000

1. Inleiding

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede
Kamer der Staten-Generaal ontvangen op
22 september 2000.

De wens over de voorgenomen rechtshan-
deling nadere inlichtingen te ontvangen kan
door of namens een van beide Kamers of door
ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer
dan wel dertig leden van de Tweede Kamer te
kennen worden gegeven uiterlijk 22 oktober
2000.

Het oordeel dat de voorgenomen rechtshan-
deling een voorafgaande machtiging bij de
wet behoeft kan door een van beide Kamers
worden uitgesproken uiterlijk op 6 oktober
2000 dan wel binnen veertien dagen na het
verstrekken van de in de vorige volzin
bedoelde inlichtingen.

Het kabinet heeft bij brief van 21 maart 2000 (Kamerstukken II, 1999/2000, 25 839, nr. 13) aangegeven dat de verdeling van de gelden die beschikbaar zijn gesteld aan de joodse gemeenschap, en de Sinti en Roma plaats dient te vinden in een publiekrechtelijk kader. Over de concrete invulling van dat kader alsmede over de uitkeringsreglementen is de afgelopen weken met vertegenwoordigers van de verschillende gemeenschappen veelvuldig en constructief overleg gepleegd. De uitkomsten van dat overleg hebben hun weerslag gevonden in deze brief die moet leiden tot de oprichting van drie stichtingen. In afwijking van de oprichting bij wet, beoogt het kabinet met deze brief op grond van artikel 29 van de Comptabiliteitswet, een zogenaamde voorhangprocedure te starten. Voor deze procedure is gekozen gelet op de wenselijkheid om zo snel mogelijk over te kunnen gaan tot daadwerkelijke uitkering van de gelden.

Over het voornemen tot het oprichten van deze stichtingen is overleg gevoerd met de Algemene Rekenkamer in het kader van artikel 63 van de Comptabiliteitswet. De Algemene Rekenkamer heeft als enige opmerking dat in lijn met de andere statuten van de joodse stichtingen opname van een evaluatiebepaling in de statuten van de stichting Rechtsherstel Sinti en Roma wenselijk is. Aan deze wens is door het kabinet gehoor gegeven. De reactie van de Algemene Rekenkamer is als bijlage bijgevoegd.¹

Het kabinet heeft met het starten van deze voorhangprocedure willen wachten tot de rechterlijke uitspraak in het kort geding tegen de Staat waarvan melding werd gemaakt in de brief aan Uw Kamer van 28 augustus jl. De rechter heeft op 20 september jl. uitspraak gedaan in het kort geding en de vordering van de eisers afgewezen.

Na afronding van de voorhangprocedure zullen de stichtingen de nog noodzakelijke voorbereidingen treffen om tot verstrekking van individuele

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

uitkeringen over te kunnen gaan. De planning voorziet dat de eerste betalingen in 2000 worden gedaan.

De volgende stukken zijn als bijlagen bij deze brief gevoegd:¹

- De concept-statuten van de Stichting Maror-gelden Overheid; Stichting Joods Humanitair Fonds en de Stichting Rechtsherstel Sinti en Roma.
- De concept-uitkeringsreglementen van de Stichting Maror-gelden Overheid en de Stichting Rechtsherstel Sinti en Roma. Het overleg over het uitkeringsreglement voor de Stichting Joods Humanitair Fonds is nog niet afgerond omdat de inrichting van de Stichting Maror-gelden Overheid de prioriteit heeft gekregen in verband met de noodzakelijke voortvarendheid bij het verstrekken van de individuele uitkeringen. Om diezelfde redenen ontbreekt nog het uitkeringsreglement voor de projectuitkeringen ten behoeve van de Roma en Sinti. Nadat het overleg over deze reglementen is afgerond, zullen deze aan Uw Kamer worden voorgelegd.

In de zogenaamde financiële brieven van de minister aan de stichtingen staan afspraken ten behoeve van een rechtmatige en doelmatige besteding van de gelden. Zo zijn onder meer afspraken opgenomen over de wijze waarop de gelden worden overgemaakt, de wijze waarop over de gelden verantwoording moet worden afgelegd, en welke informatie het jaarverslag in ieder geval dient te bevatten (aantal aanvragen, uitkeringen, afwijzingen, bezwaarschriften etc.) Ook is opgenomen dat de Algemene Rekenkamer controlebevoegdheden heeft bij de stichtingen. Over de concepten is overleg gevoerd met de Algemene Rekenkamer. Voor alle stichtingen geldt dat de gelden tegen rente op een rekening-courant bij de Staat zullen worden aangehouden, het zogenaamde schatkistbankieren. Zoals Uw Kamer reeds is gemeld, wordt vanaf 21 maart 2000 over het bedrag rente vergoed volgens een vaste systematiek. De rente valt toe aan het vermogen van de stichting. Over de rentetarieven zal het stichtingsbestuur een zogenaamd rentearrangement afsluiten met de Staat.

Over de statuten, uitkeringsreglementen en financiële brieven bestaat overeenstemming tussen de betrokken partijen. Per stichting worden hierna achtereenvolgens de hoofdpunten toegelicht.

2. Stichting Maror-gelden Overheid

Over de statuten van de Stichting Maror-gelden Overheid en het uitkeringsreglement is overleg gevoerd met het Centraal Joods Overleg, het Platform Israël, en het Adviescollege Restitutie en Verdeling.

De Stichting Maror-gelden Overheid zal voor f 350 miljoen aan individuele uitkeringen en projectuitkeringen verstrekken. Hiertoe kent de Stichting drie Kamers. Kamer I zal besluiten over de individuele uitkeringen, Kamer II over de uitkeringen ten behoeve van collectieve joodse doelen in Nederland en Kamer III over de uitkeringen ten behoeve van collectieve joodse doelen in Israël. Elke Kamer zal van het stichtingsbestuur een mandaat krijgen om uitkeringsaanvragen in behandeling te nemen en af te doen. De Kamers worden ondersteund door een uitvoeringsorganisatie die is geselecteerd door de betrokken joodse organisaties.

Het stichtingsbestuur zal bestaan uit ten minste drie personen die worden voorgedragen door het Centraal Joods Overleg (CJO) en het Platform Israël. De benoeming van de bestuursleden en hun plaatsvervangers behoeft goedkeuring van de Minister van Financiën.

---

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

De stichting zal ook een Raad van Advies en een College van deskundigen instellen die kunnen adviseren over collectieve doelen die in de Kamers II en III aan de orde komen. De leden worden benoemd door het bestuur. Ook zal de stichting een bezwarencommissie instellen, bestaande uit door het bestuur te benoemen onafhankelijke deskundigen. Bezwaar en beroep tegen genomen besluiten kan worden ingesteld op basis van de Algemene wet bestuursrecht.

Bij de toezichtsstructuur heeft het kabinet getracht een juist evenwicht te vinden tussen voldoende betrokkenheid enerzijds, en gepaste afstand anderzijds. Om de ministeriële verantwoordelijkheid inhoud te kunnen geven, heeft de Minister van Financiën een aantal sturings- en controle-instrumenten zoals goedkeuringsrecht ten aanzien van (wijzigingen van) de statuten en het uitkeringsreglement alsmede ten aanzien van de benoeming van de bestuursleden en hun plaatsvervangers. Het bestuur van de stichting zal periodiek verantwoording afleggen aan de Minister over de uitvoering van zijn financiële en bestuurlijke taken. Tevens zal het bestuur haar werkzaamheden periodiek evalueren. Ook is geregeld dat de Minister van Financiën een algemene aanwijzingsbevoegdheid heeft.

3. De Stichting Joods Humanitair Fonds

De Stichting Joods Humanitair Fonds heeft ten doel het beheren en (doen) verdelen van f 50 miljoen, ten behoeve van humanitaire projecten in het buitenland. De projectuitkeringen worden verstrekt op basis van een uitkeringsreglement dat door het bestuur wordt vastgesteld na goedkeuring van de Minister van Financiën.

Op deze stichting zijn vrijwel dezelfde statutaire bepalingen van toepassing als op de Stichting Maror-gelden Overheid.

4. De Stichting Rechtsherstel Sinti en Roma

Over de statuten van de stichting Rechtsherstel Sinti en Roma en het uitkeringsreglement voor de individuele uitkeringen is overleg gevoerd met vertegenwoordigers van de Sinti en Roma.

De stichting zal voor f 30 miljoen aan individuele uitkeringen en projectuitkeringen verstrekken. Dit zal geschieden op basis van de door het bestuur vast te stellen uitkeringsreglement dat moet worden goedgekeurd door de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).

Het bestuur van de stichting zal bestaan uit ten minste vijf personen. De benoeming van de bestuursleden behoeft goedkeuring van de minister van VWS.

Het bestuur van de stichting beslist over de uitkeringen op advies van twee Raadkamers, één voor de individuele uitkeringen, en één voor de projectuitkeringen.

De Kamers worden ondersteund door een uitvoeringsorganisatie die is geselecteerd door vertegenwoordigers van Sinti en Roma.

De stichting zal een bezwarencommissie instellen, bestaande uit door het bestuur te benoemen onafhankelijke deskundigen. Bezwaar en beroep kan worden ingesteld op basis van de Algemene wet bestuursrecht.

De toezichtsstructuur komt in grote lijnen overeen met die van de twee hiervoor genoemde stichtingen.

De Minister van Financiën,
G. Zalm

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E. Borst-Eilers